

Pallagi Mária (1967–2013)

*„Mind elmegyünk, a ringatózó fák alól mind elmegyünk,
a párás ég alatt mind indulunk a pusztaságon át
a száraz ég alá, ahányan így együtt vagyunk,
olyik még visszanez, a holdsugár a lábnyomunkba lép,
végül mind elmegyünk, a napsütés is elmarad...”*

Weöres Sándor

Ismét elment egy könyvtáros. Egy olyan könyvtáros, aki szakmáját szolgálatnak tekintette, magas színvonalon művelte és végtelenül szerette. Akinek még nagyon nem kellett volna elmennie! 46 éves volt.

Huszonhat évvel ezelőtt lépett be a mezőberényi könyvtár kapuján, hogy egy életre elkötelezze magát könyvtára és városa mellett.

Munkáját a gyermekkönyvtárban kezdte. Hamar kiderült, hogy remekül ért a gyerekek nyelvén, meg van áldva pedagógiai érzéssel éppúgy, mint jó előadói készséggel és kreativitással. Nyitott és kíváncsi volt, minden ismeretet szivacsként szívott magába.

A fiatal lányból egyre érettebb és képzetesebb szakember lett. A gyerekkönyvtár hagyományait ápolta és továbbfejlesztette, amikor önállóságot kapott annak vezetésére. Nevéhez fűződik többek között a *Mesetarisznya* – olyan öröm-mesélés, ahol nincs verseny, nincs stressz, egyszerűen csak mesélünk egymásnak, gyerekek és felnőttek. Mesélhet a pösze, a beszédhibás is, a kicsi, a nagy, a többiek pedig hallgatják. Minden évben – így volt ez legutóbb is – rengetegen jelentkeztek rá! Meseünnep lett, már azelőtt, mielőtt hivatalosan lett volna magyar népmese napja...

Volt persze vetélkedés is! Ebben a könyvtárban rendezték meg éveken át a Kazinczy Ferencről elnevezett Szép Magyar Beszéd verseny környékbeli döntőit, és számos más program tette színessé és mozgalmassá a gyerekkönyvtár életét.

Hihetetlen dolgokat találtak ki kolléganőivel; mindenre képesek voltak: hajnalban kakaót főzni olvasótáborosoknak, bohócnak öltözni, síppal, dobbal, nádi hegedűvel varázsolni el a gyerekeket!

Egy kisvárosi könyvtárban az (is) szép, hogy az ember a szakma több területén is szerezhessen – kénytelen szerezhessen – tapasztalatot. Már a gyerekkönyvtárban sem csak olvasószolgálati feladatot kellett ellátnia, hanem gyarapítani, feldolgozni is, részt venni pályázatok írásában, esetenként bekapcsolódni a felnőtt részleg tevékenységébe. Lassan eljött az idő, hogy kedves gyerekkönyvtára után más területen is kamatoztassa szakmai talentumait. Többek között a vezetői képességeit is.

Előbb a Könyvtárpártoló Alapítvány kuratóriumának lett elnöke, 2002-től igazgatóhelyettesi kinevezést kapott, 2005-ben az MKE Békés Megyei Szervezete választotta elnökévé.

Gyarapodtak szakmai eredményei. Jelentős szerepe volt a TextLib integrált könyvtári rendszer bevezetésében, az állomány retrospektív feldolgozásában, tevékenyen részt vett a lakosság internethasználati képzésében, a számítógépes kultúra elterjesztésében. Kezdetektől ő volt a gazdája az MBER fantázianevű mezőberényi helyismereti adatbázisnak, 2005-ben könyvtári szakértő lett.

Társra is talált közben – ki másban, mint egy könyvtárosban? – Csabay Károlyban, aki egyszerre volt számára szellemi partner, házastárs és lelkének párja.

Örültem, amikor 2006-ban, nyugdíjba menetelem után ő lett az utódom a könyvtárigazgatói székben. Nem sokáig. A „vonjunk össze, akár van értelme, akár nincs” nevű betegség Mezőberényt is elérte. (Ma is kérdezem: központilag nem lehetett volna, nem kellett volna-e sokkal határozottabban fellépni az értelmetlen összevonások ellen?)

A könyvtár nagyon nehéz, és többször méltatlan helyzetbe került, megbecsülés helyett támadások érték. De Marika tette a dolgát ekkor is, csökkentett létszámmal, kollégáival együtt rengeteget dolgozott, mert tudta, a könyvtár, az olvasó a fontos, nem a „kóbor beszédek”. Belső igény szintje magas volt, nem akart, nem tudott felében-harmadában dolgozni akkor sem, amikor a munkához a megfelelő feltételek nem voltak adottak. A már-már alig ellátható napi feladatok mellett honlapot és helyi újságot szerkesztett, elkészítette, kiadta a *Mezőberényi Almanach* című helyismereti kiadványt. Munkatársaival tovább folytatták a könyvtár igényes rendezvény-sorozatait, újabbakkal – országos hírűvé váltakkal – bővítve. A *Mesélj nekem!* program keretében ismert, népszerű embereket nyertek meg mesélőként. Elsők között a helyi polgármestert, aztán elszármazott mezőberényieket, de eljött Süveges Gergő és Bakos Piroska, Boldizsár Ildikó és Pogány Judit, Lackfi János és Szabó T. Anna, Novodomszky Éva és Štefan Daňo szlovák főkonzul is – érdemes megnézni a névsort a könyvtár honlapján! A meséhez mindig csatlakozott egy kreatív foglalkozás, és rendszerint mód nyílt a felnőtteknek is egy-egy beszélgetésre a vendégekkel.

Ilyen előzmények után – bizonyára Önök közül is ott voltak néhányan – lett Mezőberény a helyszíne az *Olvasóvá nevelés* konferenciának idén márciusban. Úgy hiszem, a kedves, mosolygós, okos háziasszony és előadó – Pallagi Mária – sokak emlékezetében ott él! Ami pedig a konferencia szakmai tartalmát illeti – többen javasolták a folytatást.

Mindent tudott, amit tudni kell a közművelődési könyvtárról. Mindent tudott a könyvtáráról, a mintaszerűen gyarapított állományról, az olvasóiról és magáról a városról. Együtt lélegzett vele. Amíg lehetett. Életének utolsó napjai is megfeszített munkával teltek. Asztalán hatalmas pályázati anyag tornyosul, amelyet már másnak kell befejeznie...

Szerető családjá, olvasói, munkatársai és az egész megye könyvtárostársadalma fájdalmas szívvel kísérte utolsó földi útjára július 25-én.

Isten áldjon, Marika!

Kezed nyoma itt maradt ebben a világban, ahol éltél, ahol szerettünk!

Várfalvi Erzsébet